

KARTLEGGING AV LOKAL VERDISKAPING VED DRIFT OG VEDLIKEHOLD AV RIKS- OG FYLKESVEIER

Leo A. Grünfeld

Mål med studien

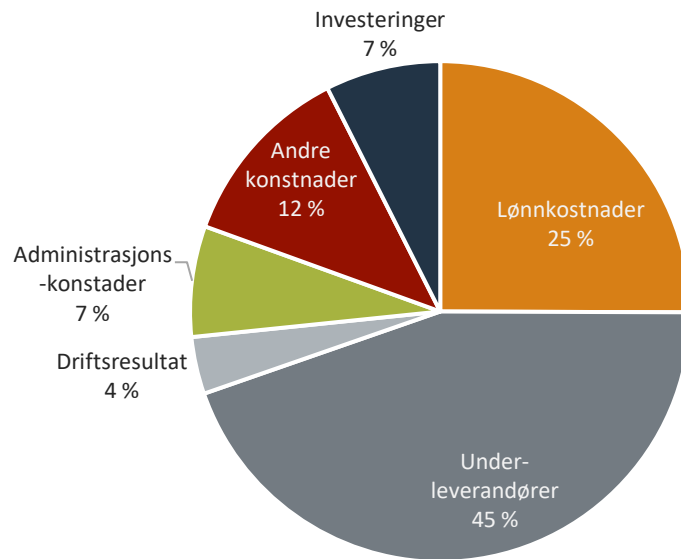
- Hvordan ulike typer entreprenører (riksentreprenører vs lokale/regionale) vil bidra til lokal, regional og nasjonal verdiskaping og sysselsetting når de tildeles drifts- og vedlikeholdskontrakter for riks- og fylkesveier.
- Fra 1. januar 2020 tok fylkeskommunene gjennom regionreformen over ansvaret for drift og vedlikehold av fylkesvegnettet. Fylkeskommunene velger nå selv hvordan de inngår kontrakter og avtaler med leverandørene på dette området.
- RESULTAT: Det er gjennomgående liten forskjell i hvor stor andel av verdiskaping som «blir» i fylket.
- Det som primært driver forskjellene er driftsresultatet til bedriftene og at administrasjonskostnader hos riksentreprenørene i noe større grad kanaliseres ut av regionen.

Datagrunnlag

- Menon Economics sin regnskapsdatabase, som inneholder regnskaper på alle 600 000 regnskapspliktige bedrifter tilbake til 1990-tallet. Denne inneholder også data på avdelinger, som gir oss mulighet for å finne antall ansatte ved lokale avdelingskontor.
- Data for entreprenørenes vare- og tjenestekjøp hentet direkte fra riksentreprenørene. De viktigste data fra disse har vært de detaljerte kostnader forbundet med ulike drifts- og vedlikeholdskontrakter, som inneholder organisasjonsnumre på samtlige underleverandører, leverandører av materialer/masser og annet.
- **Dybdeintervjuer.** Vi har videre gjennomført intervjuer med personer fra et utvalg av riksentreprenørene

Vedlikehold av riks- og fylkesveier:

Hva går kontraktsummen til hos riksentreprenørene

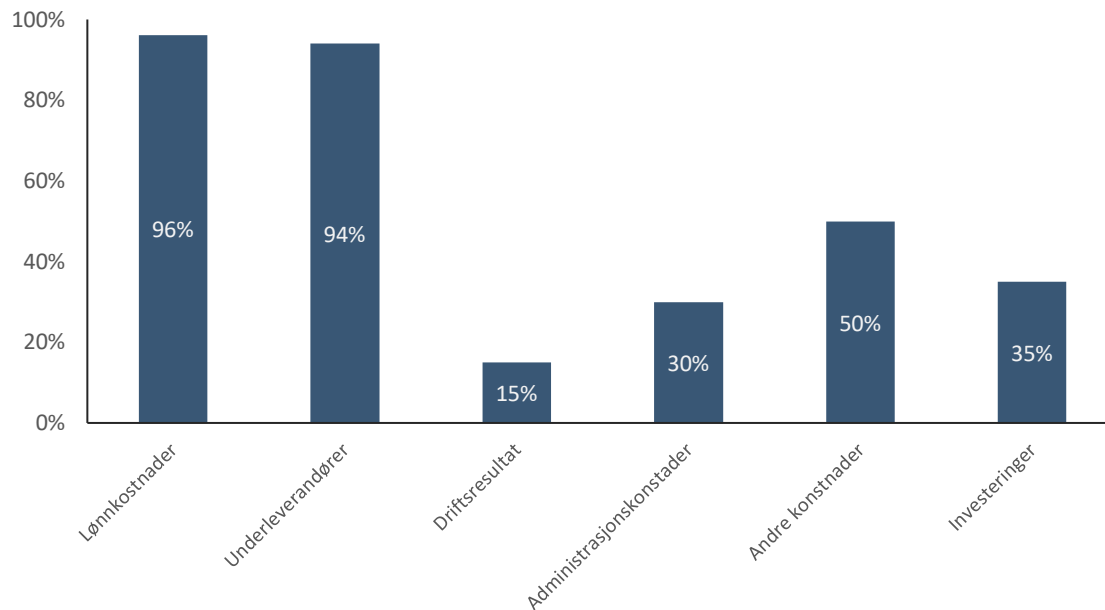

Hva er verdiskaping?

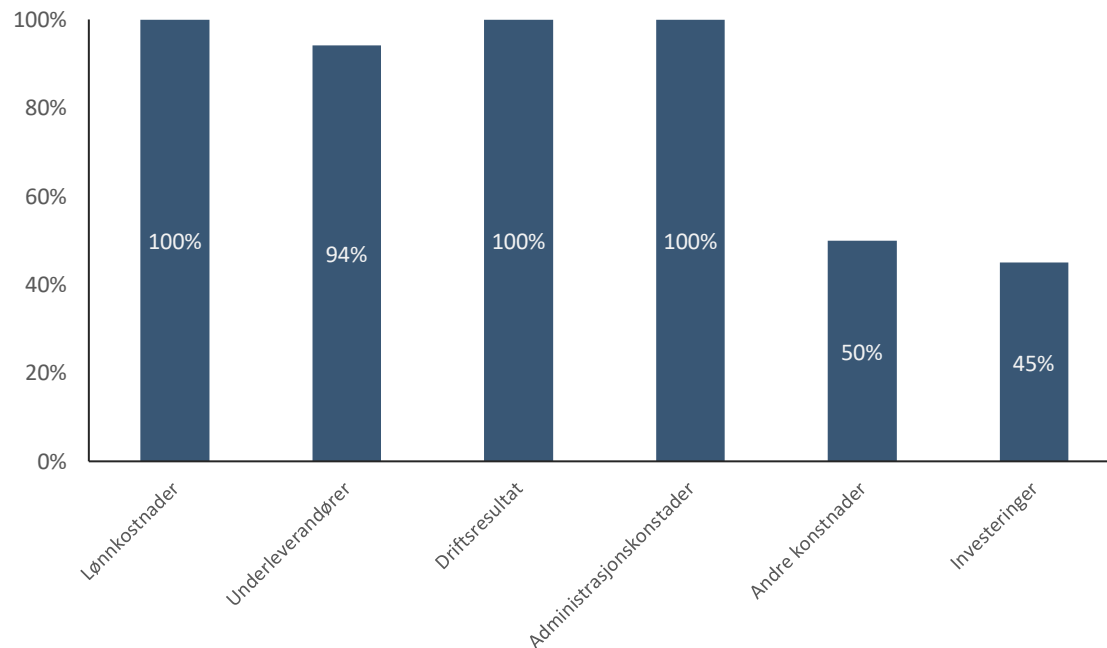
Lønnskostnader + overskudd før skatt

Hvor stor andel av dette blir igjen i kommunen eller fylket?

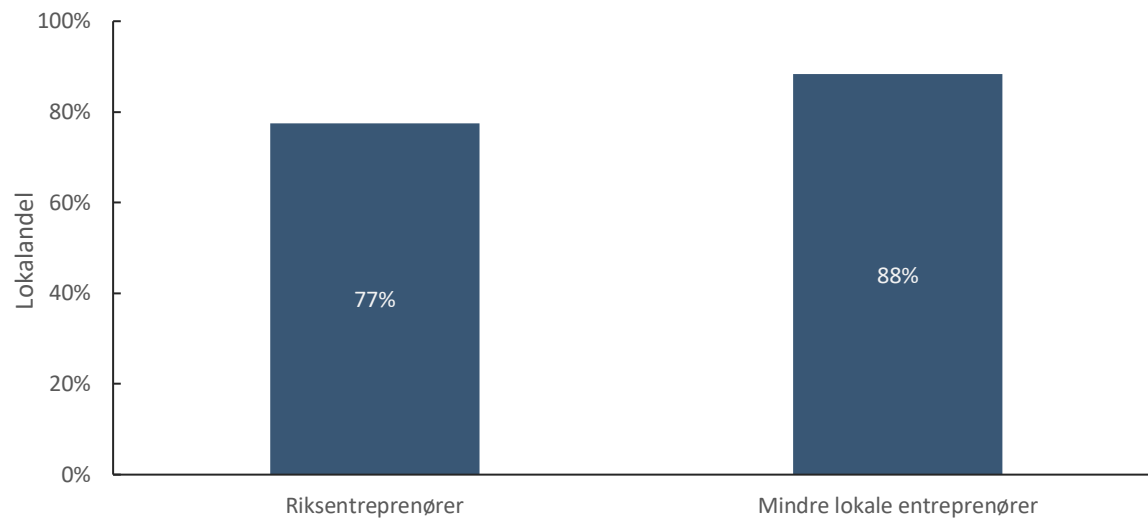
Lokalandel for utgifter hos riksentreprenørene

Lokalandel for utgifter hos lokale entreprenører

Samlet lokal verdiskapingsandel

Er 11 prosentpoeng mye?

Mindre konkurranse

- Dersom kostnadene knyttet til kontraktene nå stiger, skal det lite til før den regionale verdiskapingen spises opp av fylkeskommunale kostnader som må dekkes inn gjennom å redusere verdiskaping andre steder i fylket.
- Avviket er med andre ord tett knyttet til om konkurransen mellom tilbydere opprettholdes.

Mindre kunnskapsspredning

- Evnen til å holde lave kostnader og høy kvalitet er drevet av kompetansespredning i næringen.
- En helt sentral kilde til økt produktivitet er bedriftenes evne til å spre beste praksis mellom avdelinger og enheter i selskapet og eventuelt ut til underleverandører.
- Når kontraktene i større grad knyttes til små aktører, så må man finne andre metoder for teknologi og kunnskapsspredning mellom bedrifter.
- Ofte vil bedriftene slite med å koordinere denne typen læring. Man vil da se at offentlige aktører må gripe inn for å stimulere til kunnskapsspredning mellom aktører i ulike deler av landet. Slike tiltak kan være ressurskrevende.

TITTEL

Undertittel (ett innrykk)